

PHƯƠNG TRÌNH THUẦN NHẤT ĐỐI VỚI $\sin$ VÀ $\cos$

$$a \sin^2 x + b \sin x \cos x + c \cos^2 x = d \quad (1)$$

Cách giải. Xét 2 trường hợp :

- Trường hợp 1 : Xét $\cos x = 0 \Rightarrow \sin x = \pm 1$. Thay vào (1) xem thoả hay không thoả. Kết luận
- Trường hợp 2: Xét $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1) cho $\cos^2 x$, rồi đưa về phương trình bậc hai theo $\tan x$, giải bình thường.

$$(1) \Leftrightarrow (a-d) \tan^2 x + b \tan x + c - d = 0.$$

Bài 1: Giải các phương trình sau:

- 1). $2 \sin^2 x + 3\sqrt{3} \sin x \cos x - \cos^2 x = 4$.
- 2). $3 \sin^2 2x - \sin 2x \cos 2x - 4 \cos^2 2x = 2$.
- 3). $2 \sin^2 x + (3 + \sqrt{3}) \sin x \cos x + (\sqrt{3} - 1) \cos^2 x = -1$.
- 4). $3 \sin^2 \frac{x}{2} + 4 \sin x + (8\sqrt{3} - 9) \cos^2 \frac{x}{2} = 0$.
- 5). $\sqrt{3} \sin^2 x + (1 - \sqrt{3}) \sin x \cos x - \cos^2 x + 1 - \sqrt{3} = 0$.
- 6). $9 \sin^2 x - 30 \sin x \cos x + 25 \cos^2 x = 25$.
- 7). $\sin 2x - 2 \sin^2 x = 2 \cos 2x$.
- 8). $\sin^2 x + \sin 2x - 2 \cos^2 x = \frac{1}{2}$.

LỜI GIẢI

$$1). 2 \sin^2 x + 3\sqrt{3} \sin x \cos x - \cos^2 x = 4 \quad (1)$$

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin^2 x = 1$: (1) $\Leftrightarrow 2 = 4$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1) cho $\cos^2 x$ được

$$\frac{2 \sin^2 x}{\cos^2 x} + \frac{3\sqrt{3} \sin x \cos x}{\cos^2 x} - \frac{\cos^2 x}{\cos^2 x} = \frac{4}{\cos^2 x} \Leftrightarrow 2 \tan^2 x + 3\sqrt{3} \tan x - 1 = 4(1 + \tan^2 x)$$

$$\Leftrightarrow 2 \tan^2 x - 3\sqrt{3} \tan x + 5 = 0 \text{ phương trình vô nghiệm}$$

$$2). 3 \sin^2 2x - \sin 2x \cos 2x - 4 \cos^2 2x = 2 \quad (1)$$

Trường hợp 1: $\cos 2x = 0 \Rightarrow \sin^2 2x = 1$: (1) $\Leftrightarrow 3 = 2$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos 2x \neq 0$. Chia hai vế của (1) cho $\cos^2 2x$ được

$$\frac{3 \sin^2 2x}{\cos^2 2x} - \frac{\sin 2x \cos 2x}{\cos^2 2x} - \frac{4 \cos^2 2x}{\cos^2 2x} = \frac{2}{\cos^2 2x} \Leftrightarrow 3 \tan^2 2x - \tan 2x - 4 = 2(1 + \tan^2 2x)$$

$$\Leftrightarrow \tan^2 x - \tan 2x - 6 = 0 \Leftrightarrow \tan 2x = -2 \vee \tan 2x = 3$$

$$\circ \tan 2x = -2 \Leftrightarrow 2x = \arctan(-2) + k\pi \Leftrightarrow x = \frac{1}{2} \arctan(-2) + \frac{k\pi}{2}, (k \in \mathbb{Z})$$

$$\circ \tan 2x = 3 \Leftrightarrow 2x = \arctan 3 + k\pi \Leftrightarrow x = \frac{1}{2} \arctan 3 + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$$

$$3). 2 \sin^2 x + (3 + \sqrt{3}) \sin x \cos x + (\sqrt{3} - 1) \cos^2 x = -1$$

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin^2 x = 1$: (1) $\Leftrightarrow 2 = -1$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1) cho $\cos^2 x$ được:

$$2 \tan^2 x + (3 + \sqrt{3}) \tan x + (\sqrt{3} - 1) = -(1 + \tan^2 x) \Leftrightarrow 3 \tan^2 x + (3 + \sqrt{3}) \tan x + \sqrt{3} = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \tan x = -\frac{\sqrt{3}}{3} \\ \tan x = -1 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{6} + k\pi \\ x = -\frac{\pi}{4} + k\pi \end{cases}, (k \in \mathbb{Z})$$

$$4). 3 \sin^2 \frac{x}{2} + 4 \sin x + (8\sqrt{3} - 9) \cos^2 \frac{x}{2} = 0 \quad (1)$$

$$(1) \Leftrightarrow 3 \sin^2 \frac{x}{2} + 8 \sin \frac{x}{2} \cos \frac{x}{2} + (4\sqrt{3} - 9) \cos^2 \frac{x}{2} = 0 \quad (1')$$

Trường hợp 1: $\cos \frac{x}{2} = 0 \Rightarrow \sin^2 \frac{x}{2} = 1: (1') \Leftrightarrow 3 = 0$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos \frac{x}{2} \neq 0$. Chia hai vế của (1') cho $\cos^2 \frac{x}{2}$ được:

$$\Leftrightarrow 3 \tan^2 \frac{x}{2} + 8 \tan \frac{x}{2} + 8\sqrt{3} - 9 = 0$$

$$\Delta' = 16 - 3 \cdot (8\sqrt{3} - 9) = 16 - 24\sqrt{3} + 27 = (3\sqrt{3} - 4)^2$$

$$\tan \frac{x}{2} = \frac{-4 - 3\sqrt{3} + 4}{3} = -\sqrt{3} \quad \text{hoặc} \quad \tan \frac{x}{2} = \frac{-4 + 3\sqrt{3} - 4}{3} = \frac{3\sqrt{3} - 8}{3}$$

$$\circ \tan \frac{x}{2} = -\sqrt{3} \Leftrightarrow \frac{x}{2} = -\frac{\pi}{3} + k\pi \Leftrightarrow x = -\frac{2\pi}{3} + k2\pi, (k \in \mathbb{Z})$$

$$\circ \tan \frac{x}{2} = \frac{3\sqrt{3} - 8}{3} \Leftrightarrow \frac{x}{2} = \arctan \frac{3\sqrt{3} - 8}{3} + k\pi \Leftrightarrow x = 2 \arctan \frac{3\sqrt{3} - 8}{3} + k2\pi, (k \in \mathbb{Z})$$

Vậy nghiệm của phương trình $x = -\frac{2\pi}{3} + k2\pi, x = 2 \arctan \frac{3\sqrt{3} - 8}{3} + k2\pi, (k \in \mathbb{Z})$

$$5). \sqrt{3} \sin^2 x + (1 - \sqrt{3}) \sin x \cos x - \cos^2 x + 1 - \sqrt{3} = 0 \quad (1)$$

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin^2 x = 1: (1) \Leftrightarrow 1 = 0$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1) cho $\cos^2 x$ được:

$$\sqrt{3} \tan^2 x + (1 - \sqrt{3}) \tan x - 1 + (1 - \sqrt{3})(1 + \tan^2 x) = 0 \Leftrightarrow \tan^2 x + (1 - \sqrt{3}) \tan x - \sqrt{3} = 0$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} \tan x = -1 \\ \tan x = \sqrt{3} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{\pi}{4} + k\pi \\ x = \frac{\pi}{3} + k\pi \end{cases}, (k \in \mathbb{Z})$$

Nghiệm của phương trình đã cho: $x = -\frac{\pi}{4} + k\pi, x = \frac{\pi}{3} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$

$$6). 9 \sin^2 x - 30 \sin x \cos x + 25 \cos^2 x = 25 \quad (1)$$

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin^2 x = 1: (1) \Leftrightarrow 9 = 25$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1) cho $\cos^2 x$ được:

$$9 \tan^2 x - 30 \tan x + 25 = 25(1 + \tan^2 x) \Leftrightarrow 16 \tan^2 x + 30 \tan x = 0$$

$$\begin{cases} \tan x = 0 \\ \tan x = -\frac{15}{8} \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = k\pi \\ x = \arctan\left(-\frac{15}{8}\right) + k\pi, (k \in \mathbb{Z}) \end{cases}$$

Phương trình đã cho có các nghiệm: $x = k\pi, x = \arctan\left(-\frac{15}{8}\right) + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$

7). $\sin 2x - 2\sin^2 x = 2\cos 2x$ (1)

$$(1) \Leftrightarrow 2\sin x \cos x - 2\sin^2 x = 2(\cos^2 x - \sin^2 x) \Leftrightarrow \cos^2 x - \sin x \cos x = 0$$

$$\Leftrightarrow \cos x(\cos x - \sin x) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \cos x = 0 \\ \cos x - \sin x = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \cos x = 0 \\ \sqrt{2} \cos\left(x + \frac{\pi}{4}\right) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{2} + k\pi \\ x = \frac{\pi}{4} + k\pi \end{cases}, (k \in \mathbb{Z})$$

Nghiệm của phương trình: $x = \frac{\pi}{2} + k\pi, x = \frac{\pi}{4} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$

8). $\sin^2 x + \sin 2x - 2\cos^2 x = \frac{1}{2}$ (1)

$$(1) \Leftrightarrow \sin^2 x + 2\sin x \cos x - 2\cos^2 x = \frac{1}{2} \quad (1')$$

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin^2 x = 1: (1') \Leftrightarrow 1 = \frac{1}{2}$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1') cho $\cos^2 x$ được:

$$\tan^2 x + 2\tan x - 2 = \frac{1}{2}(1 + \tan^2 x) \Leftrightarrow \tan^2 x + 4\tan x - 5 = 0 \Leftrightarrow \tan x = 1 \vee \tan x = -5$$

Với $\tan x = 1 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$

Với $\tan x = -5 \Leftrightarrow x = \arctan(-5) + k\pi, k \in \mathbb{Z}$.

Nghiệm của phương trình $x = \frac{\pi}{4} + k\pi, x = \arctan(-5) + k\pi, k \in \mathbb{Z}$

Bài 2: Giải các phương trình sau:

1). $2\sin^3 x = \cos x$.

2). $3\sin^3 x + 2\sin^2 x \cos x = \sin x \cos^2 x$.

3). $6\sin x + 2\cos^3 x = 5\sin 2x \cos x$.

4). $\sin x - 4\sin^3 x + \cos x = 0$.

5). $3\cos^4 x - 4\sin^2 x \cos^2 x + \sin^4 x = 0$

6). $(\sin x - \sin^2 x)(\sin x + 2\cos x) = \sqrt{3}(1 + \sin x)(1 - \sin x)^2$.

7). $\sin^3 x - \cos^3 x = \sin x + \cos x$.

8). $6\sin x - 2\cos^3 x = \frac{5\sin 4x \cos x}{2\cos 2x}$.

LỜI GIẢI

1). $2\sin^3 x = \cos x$ (1)

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin x = \pm 1: (1') \Leftrightarrow \pm 1 = 0$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1') cho $\cos^3 x$ được: $2 \cdot \frac{\sin^3 x}{\cos^3 x} = \frac{1}{\cos^2 x}$

$$\Leftrightarrow 2\tan^3 x = 1 + \tan^2 x \Leftrightarrow 2\tan^3 x - \tan^2 x - 1 = 0 \Leftrightarrow \tan x = 1 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

2). $3\sin^3 x + 2\sin^2 x \cos x = \sin x \cos^2 x$ (1)

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin x = \pm 1 : (1) \Leftrightarrow \pm 3 = 0$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1) cho $\cos^3 x$ được:

$$3 \frac{\sin^3 x}{\cos^3 x} + 2 \frac{\sin^2 x \cos x}{\cos^3 x} = \frac{\sin x \cos^2 x}{\cos^3 x} \Leftrightarrow 3 \tan^3 x + 2 \tan^2 x = \tan x$$

$$\Leftrightarrow 3 \tan^3 x + 2 \tan^2 x - \tan x = 0 \Leftrightarrow \tan x = 0 \vee \tan x = \frac{1}{3} \vee \tan x = -1$$

Với $\tan x = 0 \Leftrightarrow x = k\pi, k \in \mathbb{Z}$.

Với $\tan x = \frac{1}{3} \Leftrightarrow x = \arctan \frac{1}{3} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$.

Với $\tan x = -1 \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$.

3). $6 \sin x + 2 \cos^3 x = 5 \sin 2x \cos x$ (1)

$$\Leftrightarrow 6 \sin x + 2 \cos^3 x = 10 \sin x \cos^2 x \quad (1')$$

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin x = \pm 1 : (1') \Leftrightarrow \pm 6 = 0$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1') cho $\cos^3 x$ được:

$$6 \frac{\sin x}{\cos^3 x} + 2 \frac{\cos^3 x}{\cos^3 x} = 10 \frac{\sin x \cos^2 x}{\cos^3 x} \Leftrightarrow 6 \tan x (1 + \tan^2 x) + 2 = 10 \tan x$$

$$\Leftrightarrow 3 \tan^3 x - 2 \tan x + 1 = 0 \quad \Leftrightarrow \tan x = -1 \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

Vậy nghiệm của phương trình: $x = -\frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$

4). $\sin x - 4 \sin^3 x + \cos x = 0$ (1)

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin x = \pm 1 : (1) \Leftrightarrow \pm 3 = 0$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1) cho $\cos^3 x$ được:

$$\frac{\sin x}{\cos^3 x} - \frac{4 \sin^3 x}{\cos^3 x} + \frac{\cos x}{\cos^3 x} = 0 \Leftrightarrow \tan x (1 + \tan^2 x) - 4 \tan^3 x + (1 + \tan^2 x) = 0$$

$$\Leftrightarrow -3 \tan^3 x + \tan^2 x + \tan x + 1 = 0 \Leftrightarrow \tan x = 1 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

5). $3 \cos^4 x - 4 \sin^2 x \cos^2 x + \sin^4 x = 0$

Ta thấy $\cos x = 0$ không thỏa (1), chia hai vế (1) cho $\cos^4 x$ được:

$$3 - 4 \tan^2 x + \tan^4 x = 0 \Leftrightarrow \tan x = \pm 1, \tan x = \pm \sqrt{3}$$

Vậy nghiệm của phương trình là $x = \pm \frac{\pi}{4} + k\pi, x = \pm \frac{\pi}{3} + k\pi (k \in \mathbb{Z})$.

6). $(\sin x - \sin^2 x)(\sin x + 2 \cos x) = \sqrt{3}(1 + \sin x)(1 - \sin x)^2$ (1)

$$(1) \Leftrightarrow \sin x (1 - \sin x)(\sin x + 2 \cos x) = \sqrt{3}(1 + \sin x)(1 - \sin x)^2$$

$$(1 - \sin x) \left((1 + \sqrt{3}) \sin^2 x + 2 \sin x \cos x - \sqrt{3} \right) = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \sin x = 1 & (2) \\ (1 + \sqrt{3}) \sin^2 x + 2 \sin x \cos x - \sqrt{3} = 0 & (3) \end{cases} \text{Giải (2):}$$

$$x = \frac{\pi}{2} + k2\pi, k \in \mathbb{Z}$$

Giải (3): Ta thấy $\cos x = 0$ không phải là nghiệm của (3), chia hai vế (3) cho $\cos^2 x$ được:

$$(1 + \sqrt{3}) \tan^2 x + 2 \tan x - \sqrt{3}(1 + \tan^2 x) = 0 \Leftrightarrow \tan^2 x + 2 \tan x - \sqrt{3} = 0$$

7). $\sin^3 x - \cos^3 x = \sin x + \cos x$ (1)

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin x = \pm 1$, (1) $\Leftrightarrow \pm 1 = \pm 1$ (đúng).

Vậy $x = \frac{\pi}{2} + k\pi$ là một họ nghiệm của phương trình.

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1) cho $\cos^3 x$ được:

$$\tan^3 x - 1 = \tan x(1 + \tan^2 x) + 1 + \tan^2 x \Leftrightarrow \tan^2 x + \tan x + 2 = 0 \text{ phương trình vô nghiệm.}$$

8). $6 \sin x - 2 \cos^3 x = \frac{5 \sin 4x \cos x}{2 \cos 2x}$ (1)

Điều kiện $\cos 2x \neq 0 \Leftrightarrow 2x \neq \frac{\pi}{2} + k\pi \Leftrightarrow x \neq \frac{\pi}{4} + \frac{k\pi}{2}$

$$(1) \Leftrightarrow 6 \sin x - 2 \cos^3 x = \frac{10 \sin 2x \cos 2x \cos x}{2 \cos 2x} \Leftrightarrow 6 \sin x - 2 \cos^3 x = 10 \sin x \cos^2 x \text{ (1')}$$

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin x = \pm 1$, (1') $\Leftrightarrow \pm 6 = 0$ (vô lý)

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$. Chia hai vế của (1) cho $\cos^3 x$ được:

$$6 \tan x(1 + \tan^2 x) - 2 = 10 \tan x \Leftrightarrow 6 \tan^3 x - 4 \tan x - 2 = 0 \Leftrightarrow \tan x = 1 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi, k \in \mathbb{Z}$$

So với điều kiện phương trình vô nghiệm.

Giải các phương trình sau:

- 1). $4(\sin^3 x + \cos^3 x) = \cos x + 3 \sin x$ [Dự bị 1 ĐH B04]
- 2). $2\sqrt{2} \cos^3 \left(x - \frac{\pi}{4}\right) - 3 \cos x - \sin x = 0$ [Dự bị 2 ĐH A05]
- 3). $\tan x \cdot \sin^2 x - 2 \sin^2 x = 3(\cos 2x + \sin x \cdot \cos x)$
- 4). $8 \cos^3 \left(x + \frac{\pi}{3}\right) = \cos 3x$
- 5). $\sin^3 x - 4 \sin^2 x \cos x + 5 \sin x \cos^2 x - 2 \cos^3 x = 0$

LỜI GIẢI

1). $4(\sin^3 x + \cos^3 x) = \cos x + 3 \sin x$

Trường hợp 1: Xét $\cos x = 0 \Rightarrow \sin x = \pm 1$ thay vào (1) được $\pm 4 = \pm 3$ (vô lý).

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$, chia hai vế của (1) cho $\cos^3 x$:

$$4 \left(\frac{\sin^3 x}{\cos^3 x} + \frac{\cos^3 x}{\cos^3 x} \right) = \frac{\cos x}{\cos^3 x} + 3 \frac{\sin x}{\cos^3 x} \Leftrightarrow 4(\tan^3 x + 1) = (1 + \tan^2 x) + 3 \tan x(1 + \tan^2 x)$$

$$\Leftrightarrow \tan^3 x - \tan^2 x - 3 \tan x + 3 = 0 \Leftrightarrow \tan x = 1 \vee \tan x = \pm \sqrt{3}$$

Với $\tan x = 1 \Leftrightarrow \tan x = \tan \frac{\pi}{4} \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$

Với $\tan x = \sqrt{3} \Leftrightarrow \tan x = \tan \frac{\pi}{3} \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{3} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$

Với $\tan x = -\sqrt{3} \Leftrightarrow \tan x = \tan \left(-\frac{\pi}{3}\right) \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{3} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$

2). $2\sqrt{2} \cos^3 \left(x - \frac{\pi}{4}\right) - 3 \cos x - \sin x = 0$

$$\Leftrightarrow \left[\sqrt{2} \cos \left(x - \frac{\pi}{4} \right) \right]^3 - 3 \cos x - \sin x = 0 \Leftrightarrow (\cos x + \sin x)^3 - 3 \cos x - \sin x = 0 \quad (2)$$

Trường hợp 1: Xét $\cos x = 0 \Rightarrow \sin x = \pm 1$, thay vào (2) được $0 = 0$ (đúng).

Vậy $\cos x = 0 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{2} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$ là một họ nghiệm của phương trình.

Trường hợp 2: Xét $\cos x \neq 0$, chia hai vế của (2) cho $\cos^3 x$:

$$\frac{(\cos x + \sin x)^3}{\cos^3 x} - 3 \frac{\cos x}{\cos^3 x} - \frac{\sin x}{\cos^3 x} = 0 \Leftrightarrow \left(\frac{\cos x + \sin x}{\cos x} \right)^3 - 3 \cdot \frac{1}{\cos^2 x} - \tan x \cdot \frac{1}{\cos^2 x} = 0$$

$$\Leftrightarrow (1 + \tan x)^3 - 3(1 + \tan^2 x) - \tan x(1 + \tan^2 x) = 0 \Leftrightarrow \tan x = 1 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$$

Kết luận nghiệm của phương trình: $x = \frac{\pi}{2} + k\pi, x = \frac{\pi}{4} + k\pi, (k \in \mathbb{Z})$

$$3). \tan x \cdot \sin^2 x - 2 \sin^2 x = 3(\cos 2x + \sin x \cdot \cos x)$$

$$\Leftrightarrow \tan x \cdot \sin^2 x - 2 \sin^2 x = 3(2 \cos^2 x - 1 + \sin x \cos x)$$

$$\Leftrightarrow \tan x \cdot \frac{\sin^2 x}{\cos^2 x} - \frac{2 \sin^2 x}{\cos^2 x} = 3 \left(\frac{2 \cos^2 x}{\cos^2 x} - \frac{1}{\cos^2 x} + \frac{\sin x \cos x}{\cos^2 x} \right)$$

$$\Leftrightarrow \tan x \cdot \tan^2 x - 2 \tan^2 x = 3(2 - (1 + \tan^2 x) + \tan x)$$

$$\Leftrightarrow \tan^3 x - 2 \tan^2 x = 6 - 3 - 3 \tan^2 x + 3 \tan x$$

$$\Leftrightarrow \tan^3 x + \tan^2 x - 3 \tan x - 3 = 0 \Leftrightarrow \tan x = \sqrt{3} \vee \tan x = -1 \vee \tan x = -\sqrt{3}$$

$$\circ \tan x = \sqrt{3} \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{3} + k\pi \quad (k \in \mathbb{Z})$$

$$\circ \tan x = -1 \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{4} + k\pi \quad (k \in \mathbb{Z})$$

$$\circ \tan x = -\sqrt{3} \Leftrightarrow x = -\frac{\pi}{3} + k\pi \quad (k \in \mathbb{Z}).$$

$$4). 8 \cos^3 \left(x + \frac{\pi}{3} \right) = \cos 3x$$

$$e) 8 \cos^3 \left(x + \frac{\pi}{3} \right) = \cos 3x \quad (1)$$

$$\text{Đặt } t = x + \frac{\pi}{3} \Rightarrow x = t - \frac{\pi}{3}$$

$$(1) \Leftrightarrow 8 \cos^3 t = \cos 3 \left(t - \frac{\pi}{3} \right) \Leftrightarrow 8 \cos^3 t = \cos(3t - \pi) \Leftrightarrow 8 \cos^3 t = \sin 3t$$

$$\Leftrightarrow 8 \cos^3 t = 3 \sin t - 4 \sin^3 t \quad (*)$$

Ta thấy $\cos t = 0$ không phải là nghiệm của phương trình (*)

Chia hai vế của (*) cho $\cos^3 t$ được: $8 = 3 \tan t(1 + \tan^2 t) - 4 \tan^3 t$

$$\Leftrightarrow 8 = 3 \tan t + 3 \tan^3 t - 4 \tan^3 t \Leftrightarrow \tan^3 t - 3 \tan t + 8 = 0.$$

$$5). \sin^3 x - 4 \sin^2 x \cos x + 5 \sin x \cos^2 x - 2 \cos^3 x = 0 \quad (1)$$

Trường hợp 1: $\cos x = 0 \Rightarrow \sin x = \pm 1 \quad (1) \Leftrightarrow \pm 1 = 0$ (vô lý)

Trường hợp 2: $\cos x \neq 0$, chia hai vế của (1) cho $\cos^3 x$ được:

$$\frac{\sin^3 x}{\cos^3 x} - 4 \frac{\sin^2 x \cos x}{\cos^3 x} + \frac{5 \sin x \cos^2 x}{\cos^3 x} - 2 \frac{\cos^3 x}{\cos^3 x} = 0$$

$$\Leftrightarrow \tan^3 x - 4 \tan^2 x + 5 \tan x - 2 = 0 \Leftrightarrow \tan x = 2 \vee \tan x = 1$$

Với $\tan x = 2 \Leftrightarrow x = \arctan 2 + k\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$)

Với $\tan x = 1 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{4} + k\pi$ ($k \in \mathbb{Z}$)

hoc360.net